

KIRKEÅRETS HOLDEPUNKTER og andre KALENDERDAGE

(Især efter: "Gammeldags.
tidsregning".
Hjælpesfolder nr. 17, LAS, 1977)

Dom(inica)	søndag, Herrens dag
Adv(entus)	advent
Nat(ivitas Christi)	jul
Nov(us) A(nnus)	nytår
Epiphania	hellig 3 konger
Jejunium	faste
Pascha	påske
Pentecoste	pinse
Trin(itatis)	trinitatis

Søndage før fastelavn:

Septuagesima ("70.ma")	2.s.før fastelavn
Sexagesima ("60.ma")	1.s.før fastelavn

Fastelavn:

Quinquagesima ("50.ma")	fastelavns søndag
Esto mihi	fastelavns søndag
Blå mandag	mandag efter fastelavn
Hvidetirsdag	tirsdag efter fastelavn
Askeonsdag, cineres	onsdag efter fastelavn

De 5 søndage (Dominica, Dom.) i fasten:

Jejunium	faste
Quadragesima	1.søndag i fasten
Invocavit	1.søndag i fasten
Reminiscere	2.søndag i fasten
Oculi	3.søndag i fasten
Lætare (midfaste)	4.søndag i fasten
Judica	5.søndag i fasten

Påske:

Palmarum	palmesøndag
Dimmeluge	ugen før påskedag
Stille uge	ugen før påskedag

Coena dim(ini)	skærtorsdag
Viridium	skærtorsdag
Passio (domini)	langfredag
Parasceue	langfredag
Sanctum sabbatum	påskelørdag
Sancta dominica	påskesøndag
Resurrexi	påskesøndag

De 6 søndage (Dominica, Dom.) efter påske:

Quasimodogeniti	1.søndag efter påske
Misericordia	2.søndag efter påske
Jubilate	3.søndag efter påske
Cantate	4.søndag efter påske
Rogate	5.søndag efter påske
Vocem jucunditatis	5.søndag efter påske
Exaudi	6.søndag efter påske

Pinse:

Pent(ecoste)	pinsesøndag
--------------	-------------

Bevægelige helligdage:

Påskedag	1.søndag efter første fuldmåne efter forårs-jævn døgn (20.marts)
----------	--

Store Bededag

(efter Chr. V's

forordning 1686)

Kristi himmelfart

4.fredag efter påske

6.torsdag efter påske

Faste helligdage 1536-1770: (Afskaffet ved forordn. 26.okt.1770)

Hellig tre konger	6.januar
Kyndelmisse ("Kertemesse")	2.februar
Mariæ renselse	2.februar
Mariæ bebudelse	25.marts
Skt. Hans (Midsommer)	24.juni
Mariæ besøgelse	2.juli
Fruedag	2.juli
Mikkelsdag (Michaelis)	29.september
Allehelgen	1.november
Mortensdag	11.november

Latinske helgendags-navne m.m.:

Circumcisio	1.januar
Epiphania	6.januar
Pauli conversio	25.januar

Purificatio Mariæ	2.februar
Candelarum	2.februar
Kyndelmisse	2.februar
Cathedra Petri	22.februar
Peders stol	22.februar
Bissexillis (skuddag)	24.februar
40 milites martyres	9.marts
40 riddere	9.marts
Annuntiatio Mariæ	25.marts
Maria Bebudelsesdag	25.marts
Valpurgis (Valborg)	1.maj
Philippi et Jacobi	1.maj
Johannes Baptistæ	24.juni
Skt. Hans	24.juni
7 (septem) dormientes	27.juni
Syvsoverdag	27.juni
Visitatio Mariæ	2.juli
Marie besøgselsdag	2.juli
Laurentius	10.august
Assumptio Mariæ	15.august
Marie himmelfart	15.august
Bartholomæus	24.august
Severinus (Søren)	23.oktober
Omnium Sanctorum	1.november
Alle helgens dag	1.november
Omnium animarum	2.november
Alle sjæles dag	2.november
Nat(ivitas Christi)	25.december
Stephanus (Steffen)	26.december

Terminer og regnskabsår:

Juni termin	11.juni
December termin	11.december
Philippi & Jacobi dag (Dagen, hvor lensregnskaberne afleveredes)	1.maj
(Viborg) Snapsting / omslag (Årets første tingmøde i Viborg)	
Termin for de fleste jyske pengehandler	
til 1671	ugen efter Helligtrekonger
fra 1672	marts
fra 1730	fredag efter påske
fra 1751	26.april og 14 dage derefter
fra 1778 til begyndelsen af	
1800-årene	4.- 20.juni

Stats-finansårets start (til 1981) 1.april
Stats-finansårets start
(fra 1982) 1.januar

Latinske ugedags-navne:

Dies	dag
Dies Solis (Solen)	søndag
Dies Lunæ (Månen)	mandag
Dies Martis (Mars)	tirsdag
Dies Mercurii (Merkur)	onsdag
Dies Jovis (Jupiter)	torsdag
Dies Veneris (Venus)	fredag
Dies Saturni (Saturn)	lørdag
Dominica	søndag
Fer(ia)	ugedag

Latinske månedsbetegnelser:

Mensis / mense	måned
7br(is) / VIIbr(is)	september
8br(is) / VIIIbr(is)	oktober
9br(is) / IXbr(is)	november
10br(is) / Xbr(is)	december

Flytte (skifte-) dage:

Fra gammel tid:

Forår	3.fredag efter påske
Efterår	Mikkelsdag (29.sept.)
Fra 1799 (København); fra 1813 (Købstæderne); fra 1817 (Landdistrikterne):	
Forår faldt i	3.tirsdag i april (hvis dagen påskens, så næste uges torsdag)
Efterår	3.tirsdag i oktober

Tamperdage: (Kvartalsvis faldende dage, hvor tamperretten afsiger dom i ægteskabssager)

Jejunia temporalia / legitima

1.tamperdag (i fasten)	2.onsdag efter fastelavn
2.tamperdag (i pinsen)	1.onsdag efter pinse
3.tamperdag (om høsten)	3.onsdag i september
4.tamperdag (før jul)	3.onsdag i december